

{5} Περισσότερες πληροφορίες για την νέα λίμνη Κάρλα :

Η νέα λίμνη Κάρλα αποτελεί ένα εμβληματικό για τη Θεσσαλία υδάτινο οικοσύστημα, όπου και πάλι η ύπαρξη του Πηνειού καθόρισε αποφασιστικά την δημιουργία και την λειτουργία του. Η τεχνητή λίμνη, η οποία δημιουργήθηκε σε μία έκταση περίπου 38.000 στρεμμάτων, καλύπτει ένα μικρό μόνο τμήμα, περίπου το 20% της παλιάς κατακλυζόμενης ελώδους εκτάσεως και λίμνης με την ονομασία «Βοιβής» η «Κάρλα».

Η πρώην λίμνη Κάρλα αποτελούσε ένα σημαντικό υδροβιότοπο με τεράστια ποικιλία πανίδας, από την οποία πολλά είδη, όπως τα ψάρια και τα υδρόβια πουλιά, χαρακτηρίζονταν από μεγάλη πληθυσμιακή πυκνότητα.

Πολλά από τα είδη που έχουν καταγραφεί θεωρούνται σήμερα ως «προστατευόμενα». Την βάση για τον πλούτο των ειδών της ορνιθοπανίδας αποτελούσαν, μεταξύ άλλων, η επιπλέουσα βλάστηση, τα αβαθή έλη με βούρλα, οι εκτεταμένοι καλαμώνες, οι ευνοϊκές συνθήκες συγκέντρωσης οξυγόνου κ.α. Η μέση ιχθυοπαραγωγή στην πρώην λίμνη Κάρλα έφθανε τους 600 τόννους ετησίως και εξασφάλιζε απασχόληση σε 1.000 περίπου κατοίκους. Εκτός από την ιχθυοκαλλιέργεια οι κάτοικοι της περιοχής δραστηριοποιούνταν επίσης στη γεωργία και κτηνοτροφία. Από υδρολογικής απόψεως, το οικοσύστημα αυτό, λόγω της χαμηλής υψομετρικής του θέσης, ανέκαθεν τροφοδοτούνταν κυρίως από τις υπερχειλίσεις του Πηνειού, οπότε είχε μεταβαλλόμενα όρια και όγκο υδάτων.

Βασικό στοιχείο επίσης αποτελεί το γεγονός ότι τα ύδατα της πρώην λίμνης Κάρλας δεν είχαν καν την δυνατότητα διεξόδου και ανανέωσης, ενώ η παρουσία των ελών ήταν διαρκής. Στα μέσα του περασμένου αιώνα οι συνθήκες τροφοδοσίας από τον Πηνειό μεταβλήθηκαν σημαντικά λόγω της κατασκευής προστατευτικών αναχωμάτων στο δεξιό τμήμα του ποταμού.

Ας σημειωθεί επίσης ότι κατά τις δεκαετίες 1930 και 1940 εκτελέσθηκαν σημαντικά έργα, στα πλαίσια ενός προγράμματος εξυγίανσης, γνωστά ως έργα Boot, από το όνομα της Αγγλικής κατασκευαστικής εταιρείας. Με τα έργα αυτά αποξηράνθηκαν έλη εκατοντάδων χιλιάδων στρεμμάτων σε διάφορες περιοχές της Θεσσαλίας και διασφαλίσθηκε σε μεγάλο βαθμό η αντιπλημμυρική προστασία οικισμών και καλλιεργειών.

Με βάση τα νέα δεδομένα, σε συνδυασμό με την μεγάλη πληγή της ελονοσίας που αποδεκάτιζε τον πληθυσμό της περιοχής στην Κάρλα, η Πολιτεία οδηγήθηκε, ορθώς, στην απόφαση αφενός να εξαλειφθούν οριστικά τα έλη που κατέκλυζαν το βόρειο τμήμα και τα οποία κάλυπταν το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης του υγροτόπου της Κάρλας, αφετέρου, στο νοτιοδυτικό πιο βαθύ τμήμα του υγροτόπου, να κατασκευασθεί μία νέα τεχνητή λίμνη, περιγεγραμμένη με υψηλά αναχώματα, με σταθερά όρια, με ελεγχόμενο όγκο και με δυνατότητα ανανέωσης των υδάτων της. Έτσι, ως πρώτη φάση αυτής της παρέμβασης στις αρχές της δεκαετίας 1960, κατασκευάσθηκε το πρώτο αναγκαίο έργο, δηλαδή η σήραγγα εκκένωσης της περιοχής από τα ανεπιθύμητα έλη και τα αλατούχα νερά. Στη συνέχεια θα ακολουθούσε η επόμενη φάση εργασιών με την κατασκευή της τεχνητής λίμνης. Δυστυχώς, η έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδιασμού, το πλήθος δικαστικών παρεμβάσεων για διεκδίκηση της ιδιοκτησίας των νέων εύφορων εδαφών που είχαν δημιουργηθεί, οι μη ομαλές πολιτικές εξελίξεις της περιόδου εκείνης και οι διάφορες παλινωδίες των κυβερνήσεων σε συνδυασμό και με τα οικονομικά προβλήματα, μετέθεσαν το όραμα της δημιουργίας της νέας τεχνητής λίμνης Κάρλας κατά 25 τουλάχιστον χρόνια, στρεβλώνοντας με τον τρόπο αυτό τις πραγματικές προθέσεις των προγόνων μας. Τελικά, το θέμα του νέου ταμιευτήρα ουσιαστικά ανακινήθηκε μετά τη δεκαετία του 1980, τεκμηριώθηκε η βιωσιμότητά του και ο περιβαλλοντικός του χαρα-

κτήρας, εντάχθηκε σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα χρηματοδότησης και ήδη ολοκληρώθηκε, ενώ η λειτουργία του επανέφερε τη ζωή στο νέο οικοσύστημα που δημιουργήθηκε. Επιπλέον, από το νέο ταμιευτήρα προβλέπεται η άρδευση περίπου 90.000 στρεμμά-των στην περιοχή, μία λειτουργία που, εκτός των άλλων, ισχυροποιεί ακόμη περισσότερο τον περιβαλλοντικό χαρακτήρα του έργου. Τα εξερχόμενα από τον Ταμιευτήρα νερά προς άρδευση θα επιτρέπουν την ανανέωση των υδάτων της λίμνης και θα εμπλουτίζουν τον υπόγειο υδροφορέα, προσφέροντας ταυτόχρονα με τον τρόπο αυτό μία «ασπίδα» προστασίας από την υφαλμύρυνση, που εδώ και πολλά χρόνια απειλεί την περιοχή. Τέλος, με την πλήρη λειτουργία της νέας λίμνης, αναμένεται η διακοπή άντλησης υδάτων από εκατοντάδες υφιστάμενες ιδιωτικές γεωτρήσεις, ενώ παράλληλα, από τον ανανεωμένο υπόγειο υδροφορέα, θα εξασφαλισθούν ποσότητες νερού για τη συμπλήρωση των υδρευτικών αναγκών του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου.